

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ ІНЖИНІРИНГ»

вибіркова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий інжиніринг» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 173 від 07.06.2022 р.

Розробник: **Грубляк Оксана Михайлівна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Грубляк Оксана Михайлівна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НІКІФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів теоретичні та практичні знання у галузі конструювання складних фінансових продуктів для управління ризиками, ліквідністю і прибутковістю, створення нових фінансових інструментів і отримання практичних навичок з їх використання при ухваленні фінансових рішень.

Пререквізити. Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінансовий інжиніринг», - це «Фінанси», «Банківська система», «Фінансовий ринок», «Банківські операції та технології».

Результати навчання Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінансовий інжиніринг» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до визначення змісту, цілей, методів та інструментів фінансового інжинірингу;
- здатність до адекватного та коректного використання теоретичних концепцій як інформаційної бази для управління впровадження та розробки фінансових інновацій;
- здатність до проведення операцій з біржовими активами;
- здатність оперувати понятійним апаратом та використовувати фінансові інструменти для розв'язання певної фінансової ситуації;
- здатність до проведення оцінки ризику;
- здатність до управління різними видами фінансових активів.

П

- Р** - вміння використовувати теоретичні концепції фінансового інжинірингу;
- о** - розуміти суть та сфери використання фінансового інжинірингу, вміння виділяти цілі фінансового інжинірингу залежно від його суб'єктів та їх інформаційних потреб;
- Р** - розрахунок основних параметрів та результативність операцій;
- а** - використання технології при роботі з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами;
- н** - визначення та класифікація фінансових інструментів;
- і** - застосування фінансових інструментів;
- р** - визначення та моделювання розробки нового фінансового продукту.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
денна	IV	VIII	3	90	11	22	-	-	57	-	залік
заочна	IV	VIII	3	90	6	4	-	-	80	-	залік

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	і н	с.р .
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та практика фінансового інжинірингу												
Тема 1. Суть фінансового інжинірингу та фінансових інновацій	9	1	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Фінансові технології на фінансовому ринку	9	1	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Форвард як інструмент фінансового інжинірингу	9	1	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Ф'ючерсний контракт як інструмент фінансового інжинірингу	9	1	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 5. Опціон як інструмент фінансового інжинірингу	8	-	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	44	4	10	-	-	30	46	4	2	-	-	40
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології фінансового інжинірингу												
Тема 6. Своп як інструмент фінансового інжинірингу	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 7. Фінансові інструменти власного капіталу	9	1	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 8. Фінансові інструменти з фіксованим доходом	9	1	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 9. Гібридні та екзотичні фінансові інструменти	9	2	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Ринок віртуальних активів	9	1	4	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	46	7	12	-	-	27	44	2	2	-	-	40
Усього годин	90	11	22	-	-	57	90	6	4	-	-	80

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема. Суть та технології фінансового інжинірингу 1. Поняття фінансового інжинірингу. 2. Галузі поширення фінансового інжинірингу. 3. Поняття internet-брокерідж та internet-трейдинг. 4. Індeksi зарубіжних фондових ринків: Dow Jones, Standard & Poor's, DAX. 5. Поняття про технічний аналіз ринку капіталу.
2	Тема. Форвард та ф'ючерс як інструменти фінансового інжинірингу 1. Основні характеристики форвардного контракту. 2. Види форвардних контрактів. 3. Форвардні крос-курси. 4. Характеристика ф'ючерсного контракту. 5. Маржа у ф'ючерсній торгівлі та сутність біржового кліринг.
3	Тема. Своп як інструмент фінансового інжинірингу 1. Суть та характеристика свопу. Історія становлення ринку свопів. 2. Види свопів. 3. Ризики укладання операцій своп.
4	Тема. Фінансові інструменти власного капіталу та інструменти фіксованим доходом

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цінні папери, пов'язані з власним капіталом. 2. Опціони на акції, варанти, підписні права, депозитарні розписки, контракти на фондові індекси. 3. Фінансові інструменти з фіксованою ставкою доходу. 4. Фінансові інструменти зі змінною ставкою доходу.
5	<p>Тема. Гібридні та екзотичні фінансові інструменти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості інвестування у гібридні фінансові продукти. 2. Екзотичні фінансові інструменти, деривативи на погоду. 3. Контракти на події.
6	<p>Тема. Ринок віртуальних активів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення та зростання ринку віртуальних активів. 2. Державна цифрова валюта. 3. Криптовалюта: види та їх особливості. 4. Доходи від користування криптовалютою.

Тематика практичних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема. Суть фінансового інжинірингу та фінансових інновацій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке фінансовий інжиніринг і в чому полягає його суть? 2. Які фактори зумовили появу та розвиток фінансового інжинірингу? 3. У яких сферах найбільш поширене застосування фінансового інжинірингу? 4. Які інструменти фінансового інжинірингу ви знаєте та як вони використовуються на практиці? 5. Порівняйте фінансовий інжиніринг із традиційними фінансовими операціями: у чому їхня принципова відмінність? 6. Наведіть приклади успішного використання інструментів фінансового інжинірингу в світовій практиці. 7. Розробіть приклад фінансового інструменту (або комбінації інструментів), що може бути застосований для зниження ризиків інвестора. 8. Оцініть потенційні ризики та переваги застосування фінансового інжинірингу для компаній і держави.
2	<p>Тема. Фінансові технології на фінансовому ринку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні відмінності біржової та позабіржової систем торгівлі цінними паперами? 2. Які переваги та ризики використання Internet-брокериджу та Internet-трейдингу? 3. Дайте характеристику індексів Dow Jones, Standard & Poor's, DAX: яку інформацію вони відображають? 4. Яке значення має включення України до індексу IFC Frontier і які наслідки це мало для фондового ринку країни? 5. У чому полягає суть фундаментального аналізу інвестиційної ситуації? Які його основні методи? 6. Поясніть поняття технічного аналізу: які інструменти та моделі застосовуються найчастіше? 7. Як визначається реальна прибутковість фондового ринку? Які фактори впливають на її зміну? 8. Порівняйте роль фундаментального та технічного аналізу у прийнятті інвестиційних рішень. 9. Визначте приклади практичного використання індексів фондових ринків у діяльності інвестора. 10. Складіть кейс: уявіть, що ви інвестор на українському фондовому ринку. Які інструменти аналізу ви застосували б для вибору активів і чому?
3	<p>Тема. Форвард як інструмент фінансового інжинірингу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке форвардний контракт? Які його основні характеристики?

	<p>2. Назвіть основні види форвардних контрактів та охарактеризуйте їхні особливості.</p> <p>3. Як розраховується форвардний курс? Які фактори впливають на його величину?</p> <p>4. Що таке форвардний крос-курс? Наведіть приклад його застосування.</p> <p>5. Як здійснюється укладання форвардних угод на валютному ринку?</p> <p>6. Поясніть сутність контракту на майбутню процентну ставку (FRA).</p> <p>7. У яких випадках доцільно застосовувати FRA для хеджування ризиків?</p> <p>8. Розв'яжіть приклад: розрахуйте результат для покупця та продавця форвардного контракту при зміні ринкового курсу.</p> <p>9. Дайте оцінку ролі форвардних контрактів у зниженні фінансових ризиків підприємств.</p>
4	<p>Тема. Ф'ючерсний контракт як інструмент фінансового інжинірингу</p> <p>1. Що таке ф'ючерсний контракт і які його основні характеристики?</p> <p>2. У чому полягає відмінність ф'ючерсного контракту від форвардного?</p> <p>3. Що таке маржа у ф'ючерсній торгівлі і яка її роль у забезпеченні контракту?</p> <p>4. Поясніть суть біржового клірингу і його значення для безпечного функціонування ринку.</p> <p>5. Як відбувається процедура поставки за ф'ючерсними контрактами?</p> <p>6. Назвіть основні види фінансових ф'ючерсів та охарактеризуйте їхні особливості.</p> <p>7. Наведіть приклади практичного використання фінансових ф'ючерсів у хеджуванні ризиків.</p> <p>8. Розгляньте практичні ситуації: розрахуйте потенційний прибуток або збиток учасника ринку при зміні ціни активу у ф'ючерсному контракті.</p> <p>9. Обговоріть переваги та ризики застосування ф'ючерсних контрактів для інвесторів та підприємств.</p> <p>10. Підготуйте коротку схему взаємодії учасників ф'ючерсного ринку (трейдер, брокер, біржа, клірингова палата).</p>
5	<p>Тема. Опціон як інструмент фінансового інжинірингу</p> <p>1. Що таке опціонний контракт і які його основні характеристики?</p> <p>2. Які існують види опціонів (call, put) та в чому полягає їхня відмінність?</p> <p>3. Що впливає на ціну опціону і як вона формується на ринку?</p> <p>4. Які основні стратегії торгівлі опціонами застосовуються на практиці?</p> <p>5. Наведіть приклади використання опціонів для хеджування ризиків.</p> <p>6. Обговоріть переваги та ризики інвестування в опціони.</p> <p>7. Розгляньте практичні ситуації: розрахуйте прибуток і збиток покупця та продавця опціону при зміні ціни базового активу.</p> <p>8. Складіть таблицю «Види опціонів і можливі торгові стратегії» із прикладами.</p> <p>9. Поясніть, як опціони можуть використовуватися у поєднанні з іншими фінансовими інструментами.</p> <p>10. Підготуйте коротку схему взаємодії учасників ринку опціонів (трейдер, брокер, біржа, клірингова палата).</p>
6	<p>Тема. Своп як інструмент фінансового інжинірингу</p> <p>1. Що таке своп і які його основні характеристики?</p> <p>2. Яка історія становлення ринку свопів та які фактори вплинули на його розвиток?</p> <p>3. Які існують види свопів і в чому полягає їхня відмінність (процентні, валютні, кредитні тощо)?</p> <p>4. Які ризики пов'язані з укладанням своп-операцій?</p> <p>5. Наведіть приклади використання свопів для хеджування фінансових ризиків.</p> <p>6. Розгляньте практичні ситуації: визначте потенційні вигоди та втрати сторін при укладанні свопу.</p> <p>7. Складіть схему взаємодії учасників ринку свопів.</p> <p>8. Обговоріть, як свопи можуть використовуватися в міжнародному фінансуванні.</p>
7	<p>Тема. Фінансові інструменти власного капіталу</p> <p>1. Що таке цінні папери, пов'язані з власним капіталом, і які їх основні характеристики?</p>

	<p>2. Які існують класифікації цін на акції та в чому полягає їхня відмінність (звичайні, привілейовані тощо)?</p> <p>3. Що таке опціони на акції і як вони використовуються інвесторами?</p> <p>4. Поясніть суть варантів, підписних прав та депозитарних розписок.</p> <p>5. Що таке контракти на фондові індекси і які переваги їх застосування на ринку?</p> <p>6. Розгляньте практичні ситуації: розрахуйте потенційний прибуток/збиток інвестора при використанні опціонів або варантів.</p> <p>7. Складіть коротку схему взаємозв'язку різних типів цінних паперів власного капіталу.</p> <p>8. Обговоріть роль цих інструментів у залученні капіталу компаніями.</p>
8	<p>Тема. Фінансові інструменти з фіксованим доходом</p> <p>1. Що таке фінансові інструменти з фіксованою ставкою доходу і які їх основні характеристики?</p> <p>2. Які існують фінансові інструменти зі змінною ставкою доходу і чим вони відрізняються від інструментів з фіксованою ставкою?</p> <p>3. Що таке цінні папери з нульовим купоном і як формується їх прибутковість?</p> <p>4. Наведіть приклади використання інструментів з фіксованим доходом для хеджування та інвестування.</p> <p>5. Поясніть, як впливають зміни процентних ставок на ринкову вартість інструментів з фіксованим доходом.</p> <p>6. Розгляньте практичні ситуації: розрахуйте дохідність облігації з фіксованим купоном за заданих умов.</p> <p>7. Обговоріть переваги та обмеження інвестування у фінансові інструменти з фіксованим доходом.</p> <p>8. Підготуйте схему взаємозв'язку різних видів цінних паперів з фіксованим доходом на ринку.</p>
9	<p>Тема. Гібридні та екзотичні фінансові інструменти</p> <p>1. Що таке гібридні фінансові продукти і які їх основні характеристики?</p> <p>2. Які особливості інвестування у гібридні інструменти порівняно з класичними фінансовими інструментами?</p> <p>3. Що таке екзотичні фінансові інструменти і які види існують?</p> <p>4. Як функціонують деривативи на погоду і в яких сферах застосовуються?</p> <p>5. Що таке контракти на події (event-driven contracts) і як вони використовуються на фінансових ринках?</p> <p>6. Наведіть приклади практичного застосування гібридних та екзотичних фінансових інструментів для хеджування ризиків.</p> <p>7. Розгляньте практичні ситуації: розрахуйте потенційний прибуток або збиток інвестора при використанні екзотичного контракту.</p> <p>8. Обговоріть переваги та ризики інвестування в гібридні та екзотичні фінансові інструменти.</p> <p>9. Складіть схему взаємодії учасників ринку при укладанні контрактів на події та деривативів на погоду.</p>
10	<p>Тема. Ринок віртуальних активів</p> <p>1. Які причини виникнення та зростання ринку віртуальних активів у світі та в Україні?</p> <p>2. Що таке державна цифрова валюта (CBDC) і які її основні характеристики та переваги?</p> <p>3. Які існують види криптовалют і чим вони відрізняються між собою (біткоїн, альткоїни, стейблкоїни)?</p> <p>4. Які джерела доходів можливі при використанні криптовалюти та віртуальних активів?</p> <p>5. Хто є ключовими учасниками ринку віртуальних активів і які ролі вони виконують?</p>
11	<p>Тема. Ринок віртуальних активів</p>

<p>1. Які підходи до державного регулювання ринку віртуальних активів існують в Україні та світі?</p> <p>2. Обговоріть ризики та можливості інвестування у криптовалюту для фізичних і юридичних осіб.</p> <p>3. Наведіть приклади використання віртуальних активів у реальних економічних операціях.</p> <p>4. Складіть схему взаємодії учасників ринку віртуальних активів та державного регулятора.</p> <p>5. Підготуйте таблицю: вид віртуального активу – характеристики – приклади використання – ризики.</p>

Завдання для самостійної роботи студентів

С

а
м
о
с
т

№ йп/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи
Н а р о б о	Тема 1. Суть фінансового інжинірингу та фінансових інновацій	<ul style="list-style-type: none"> –охарактеризуйте історію становлення фінансового інжинірингу; –з'ясуйте етапи розвитку фінансового інжинірингу; –охарактеризуйте фінансовий інжиніринг та світову економічну кризу; –розкрийте перспективи розвитку фінансового інжинірингу в Україні.
т а з д о	Тема 2. Фінансові технології на фінансовому ринку	<ul style="list-style-type: none"> – охарактеризуйте фінансові технології на фінринку; – охарактеризуйте основні системи біржової та позабіржової торгівлі; – охарактеризуйте internet-брокерідж та internet-трейдинг; – розкрийте суть фундаментального та технічного аналізу.
б у в а	Тема 3. Форвард як інструмент фінансового інжинірингу	<ul style="list-style-type: none"> – охарактеризуйте особливості форварду; – охарактеризуйте види форвардних контрактів; –
ч і в	Тема 4. Ф'ючерсний контракт як інструмент фінансового інжинірингу	<ul style="list-style-type: none"> – охарактеризуйте особливості ф'ючерсів; – охарактеризуйте види ф'ючерсних контрактів; –
з д и	Тема 5. Опціон як інструмент фінансового інжинірингу	<ul style="list-style-type: none"> –охарактеризуйте опціони на акції, облігації, індекси, опціонні контракти, валюту; – охарактеризуйте види опціонних контрактів; –
с ц и п	Тема 6. Своп як інструмент фінансового інжинірингу	<ul style="list-style-type: none"> – охарактеризуйте необхідність створення ринку «с–охарактеризуйте контракти своп, процентні свопи, в»
л і н и	Тема 7. Фінансові інструменти власного капіталу	<ul style="list-style-type: none"> –охарактеризуйте цінні папери, пов'язані з власним капіталом; –прокласифікуйте ціни на акції; –охарактеризуйте опціони на акції, варанти, підписні права, депозитарні розписки, контракти на фондові індекси.

Фінансовий інжиніринг» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій. Оцінювання самостійної роботи

	Тема 8. Фінансові інструменти з фіксованим доходом	–охарактеризуйте фінансові інструменти з фіксованою ставкою доходу; –охарактеризуйте фінансові інструменти зі змінною ставкою доходу; –охарактеризуйте цінні папери з нульовим купоном
	Тема 9. Гібридні та екзотичні фінансові інструменти	–охарактеризуйте синтетичні та гібридні фінансові інструменти та механізм їх дії.
	Тема 10. Ринок віртуальних активів	– розкрийте суть та особливості криптовалют; – охарактеризуйте основні системи блокчейн.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні ситуації);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформи Moodle.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних завдань.

Форми контролю: залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, правильність розв'язання практичного завдання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90 – 100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Оцінка (кількість балів) за дисципліну (тему, окреме завдання) передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) A	<ul style="list-style-type: none"> – всебічні і глибокі знання навчального матеріалу; – знання щодо теоретичних засад функціонування ринку; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем відповідної теми (дисципліни). 	<ul style="list-style-type: none"> – вільно виконувати практичні завдання; – використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – давати вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – присутні навички творчого мислення.
4 (дуже добре) B	<ul style="list-style-type: none"> – повні знання навчального матеріалу за темою, програмою курсу; – здатність до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – основної, додаткової літератури, рекомендованої програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – успішно виконані передбачені практичні завдання без суттєвих зауважень; – використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
4 (добре) C	<ul style="list-style-type: none"> – достатні знання навчального матеріалу за темою, програмою курсу; – здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – основної літератури, рекомендованої програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконувати передбачені практичні завдання без критичних зауважень; – використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D	<ul style="list-style-type: none"> – достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і 	<ul style="list-style-type: none"> – виконувати практичні завдання в межах програмних вимог;

	наступної роботи за спеціальністю; – основної літератури, рекомендованої програмою.	– допущення неточностей при розв’язання тестів, виконанні практичних завдань; – не в повній мірі здатний пов’язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
3 (задовільно) Е	– знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – основної літератури, рекомендованої програмою.	– виконувати практичні завдання в межах програмних вимог; – упущення, неточності та помилки при розв’язанні тестів, виконанні практичних завдань; – не спроможність пов’язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перекладання FX	– не володіння системою знань навчального матеріалу теми, дисципліни; – допущення грубих помилок у відповідях; – недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки.	– допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов’язковим повторним курсом F	– не володіння системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допущення неприпустимих помилок у відповідях; – рівень знань не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом та вимагає додаткового опрацювання дисципліни.	– не вміння вирішувати передбачені темою, програмою практичні завдання; – не вміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Поняття фінансового інжинірингу.
2. Галузі поширення фінансового інжинірингу.
3. Фінансовий інжинірингу у банківській системі.
4. Фінансовий інжинірингу на фондовому ринку.
5. Фінансовий інжиніринг на строковому ринку деривативів.
6. Фінансовий інжинірингу в корпоративних фінансах.
7. Інструменти фінансового інжинірингу.
8. Основні системи біржової та позабіржової торгівлі.
9. Поняття internet-брокерідж та internet-трейдинг.
10. Фундаментальний аналіз інвестиційної ситуації.
11. Поняття про технічний аналіз.
12. Реальна прибутковість фондового ринку.
13. Основні характеристики форвардного контракту.
14. Види форвардних контрактів.
15. Форвардні крос-курси.
16. Форвард на майбутню процентну ставку (FRA).
17. Характеристика ф’ючерсного контракту.

18. Маржа у ф'ючерській торгівлі та сутність біржового кліринг.
19. Процедура поставки за ф'ючерськими контрактами.
20. Види фінансових ф'ючерсів.
21. Характеристика опціонних контрактів.
22. Види опціонів.
23. Ціна опціону.
24. Стратегії торгівлі опціонами Long Call.
25. Стратегії Продаж покритих Call-опціонів.
26. Стратегії торгівлі опціонами Long Put.
27. Стратегії торгівлі опціонами - Продаж непокритих (або "голих") Put-опціонів з грошовим забезпеченням
28. Стратегії торгівлі опціонами Collar.
29. Стратегії торгівлі опціонами Call/Put спред.
30. Суть та характеристика свопу. Історія становлення ринку свопів.
31. Види свопів.
32. Охарактеризуйте механізм обігу відсоткового (процентного) свопу.
33. Охарактеризуйте механізм обігу валютного свопу.
34. Охарактеризуйте механізм обігу товарного свопу.
35. Охарактеризуйте механізм обігу свопу на акції.
36. Охарактеризуйте механізм обігу кредитно-дефолтного свопу.
37. Ризики укладання операцій своп.
38. Цінні папери, пов'язані з власним капіталом.
39. Класифікація цін на акції.
40. Опціони на акції.
41. Варанти як інструменти ринку власного капіталу.
42. Підписні права як інструменти ринку власного капіталу.
43. Депозитарні розписки як інструменти ринку власного капіталу.
44. Контракти на фондові індекси.
45. Особливості інвестування у гібридні фінансові продукти.
46. Екзотичні фінансові інструменти, деривативи на погоду.
47. Контракти на події.
48. Причини виникнення та зростання ринку віртуальних активів.
49. Державна цифрова валюта.
50. Криптовалюта: види та їх особливості.
51. Доходи від користування криптовалютою.
52. Учасники ринку віртуальних активів.
53. Державне регулювання ринку віртуальних активів.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач освіти має право на перерахування результатів неформального навчання в межах дисципліни «Фінансовий інжиніринг». Студент може пройти відповідні онлайн-курси на освітніх платформах: на платформі Coursera «Приватний капітал і венчурний капітал» (<https://www.coursera.org/learn/private-equity>), «Фінансові ринки» (<https://www.coursera.org/learn/financial-markets-global>) або інші курси, які попередньо будуть погоджені з викладачем дисципліни. Тематика таких курсів має відповідати програмі дисципліни та попередньо погоджується з викладачем. Отримані результати навчання подаються на розгляд фахової комісії, яка здійснює їх оцінювання та ухвалює рішення про офіційне визнання згідно Порядку (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>).

Рекомендована література

Основна

1. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 № 738-IX від 19.06.2020 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1587-IX від 30.06.2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
2. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX.
3. Величкін В.О., Тимошенко М.В. Фінансовий інжиніринг: навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 124 с.
4. Фінансовий інжиніринг: методичні вказівки Укладач: Грубляк О.М. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 50 с.
5. John F. Marshall and Vipul K. Bansal. Financial Engineering: A Complete Guide to Financial Innovation. 784 с.
6. Кучеренко, А. В. Фінансовий інжиніринг на підприємствах реального сектору економіки: дис. ...канд. екон. наук / Кучеренко А. В.; 08.00.04 - економіка та упр. підприємствами (за видами екон. діяльн.); наук. кер. Н.М. Гуляєва. Київ, 2018. 214 с.
7. Сохацька О.М. Фінансовий інжиніринг: навч. посіб. К.:Кондор, 2011. 660 с.
8. John C. Hull. Options, Futures, and other Derivatives. Pearson Prentice Hall, 2015, 2012.
9. Marshall, John F. (John Francis). Dictionary of financial engineering — Wiley series in financial engineering, 2000.
10. Kosowski Robert L., Neftci Salih N. Principles of financial engineering. Academic Press, 2015.

Додаткова

11. Hrubliak, O., Popelo, O., Shaposhnykov, K., Ostrovska, N., Krylov, D. Digital currency of the central banks: trends of the euro area and prospects of the use within the implementation of the european green deal. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. 2024, 102(7), С.2954–2967
https://www.researchgate.net/publication/379829496_DIGITAL_CURRENCY_OF_THE_CENTRAL_BANKS_TRENDS_OF_THE_EURO_AREA_AND_PROSPECTS_OF_THE_USE_WITHIN_THE_IMPLEMENTATION_OF_THE_EUROPEAN_GREEN_DEAL
12. Грубляк О. М., Жаворонок А. В. Механізм функціонування кредитно-дефолтного СВОПу. Науковий вісник Полісся. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. № 1(28). с.329 – 339.
13. Грубляк О., Олексин А. Зелені облігації як інструмент залучення інвестицій в екологічні проекти. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 95-101. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.06.095
<https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=51495>.
14. Семенюк Ю., Грубляк О., Швець, М. Державна підтримка міжнародного кредитування корпоративного сектору економіки в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 3 (39). С. 371–383. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3\(39\)-371-383](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3(39)-371-383)
15. Грубляк О.М., Жаворонок А.В., Харабара В.М. Ринкова капіталізація компаній: інвестиційні орієнтири. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2025. Випуск 21. Т.2 DOI:10.15330/apred.2.21.216-227.
16. Грубляк О. М., Жаворонок А. В. Фондовий ринок України в еру фінансових технологій. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 11. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15382002>.
17. Грубляк О., Олексин А. Роль поведінкових фінансів у коливаннях фондових індексів: емоції проти раціональності. *Scientific Journal of Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University Economics*. 2024. № 1. С. 23–28. <https://doi.org/10.32782/ecovis/2024-1-4>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Чиказької торгівельної палати. URL: <https://www.cme.com>.

2. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. URL: <https://www.bis.org>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://www.bank.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Євронекст. URL: <https://www.euronext.com>.
5. Офіційний сайт Нью-Йоркської фондової біржі. URL: <https://www.nyse.com>.
6. Офіційний сайт Української біржі. URL: <https://www.ux.ua>
7. Офіційний сайт Інформаційної агенції Рейтерс. URL: <https://www.reuters.com>.
8. Офіційний сайт International Swap and Derivatives Association. URL: <https://www.isda.org/>.
9. Global Financial Development Database. URL: <https://databank.worldbank.org/source/>.
10. Цифровий портал даних IMF. URL: https://www.imf.org/en/Data?utm_source.
11. Bank for International Settlements. URL: https://data.bis.org/?utm_source.
12. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/>.
13. Yahoo Finance – світові фондові індекси. URL: <https://finance.yahoo.com/markets/world-indices>.
14. Investing.com – Major World Indices. URL: <https://www.investing.com/indices/major-indices>.
15. Reuters – Global Market Data. URL: <https://www.reuters.com/markets/global-market-data>.
16. SIFMA Capital Markets Fact Book. URL: <https://www.sifma.org/resources>.
17. World Federation of Exchanges. URL: <https://www.world-exchanges.org/>.
18. LSEG. URL: <https://www.lseg.com/content/dam/data-analytics>.
19. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/>.
20. Cbonds.com. URL: <https://cbonds.com/>.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами: «Етичний кодекс

Ц

е

р

н Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, вверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Ц

ь

к

о

г

о

н

а

ц

і

о

н

а

л

ь

н

о

г